

TILBAGETRÆKNING 4. juli 2020

DEBATINDLÆG

Med en ordning til Arne kan vi slå to fluer med ét smæk

Skrevet af

Lars Andersen

Direktør

Hvis dem med hårde arbejdsliv kan trække sig tilbage, kan det give plads til flere unge på arbejdsmarkedet. Men en ordning til Arne handler også om opbakning til højere pensionsalder.

Kontakt

Direktør

Lars Andersen

📞 40 25 18 34

✉️ la@ae.dk

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

📞 50 73 71 34

✉️ jk@ae.dk

Da coronakrisen ramte Danmark, kom arbejdsløsheden hurtigt på himmelflugt. I april var 152.800 fuldtidspersoner arbejdsløse svarende til 5,4 procent af arbejdsstyrken. Dermed var vi næsten på højde med niveauerne under finanskrisen, og ledigheden har især ramt de unge hårdt.

Ledigheden kan vokse yderligere i tiden, der kommer, med både udfasning af lønkompensationsordningen og et tilbageslag i industriens eksport. I uge 25 så vi knap 11.000 nytilmeldte ledige ifølge [tal fra Danmarks Statistik](#). Det var et hop fra niveauerne i de fire uger forinden. Hoppet skyldes sandsynligvis, at opsigelserne af mange funktionæransatte i marts måned først trådte i kraft i midten af juni.

Kan give luft på arbejdsmarkedet

Set med mine øjne er der med den høje ledighed derfor her og nu god grund til lade dem, der har haft de hårdeste job og været mange år på arbejdsmarkedet, få en værdig tilbagetrækning. Vi kan kort sagt slå to fluer med ét smæk.

Den ene "flue" er, at tidligere tilbagetrækning til de slidte vil give mere luft på arbejdsmarkedet til dem, der har mistet jobbet under krisen, så de lettere kan komme i job igen. Det vil især gavne de unge, som har været hårdt ramt af arbejdsløshed under coronakrisen, hvilket figuren viser. Samtidig vil det give nogle gode år på pension til dem, der har knoklet for samfundet i årevis.

Det er klart, at når man gør plads til f.eks. unge på arbejdsmarkedet i en krisetid ved, at ældre kan få lov til at gå fra, så er det kun noget, der virker på kort sigt.

Men på lang sigt er der også god grund til at forbedre mulighederne for tilbagetrækning. Det er den anden "flue", vi skal have smækket.

En forudsætning for Velfærdsforliget

Da man med velfærdsforliget i 2006 besluttede, at folkepensionsalderen skulle hæves i takt med, at middellevetiden stiger, var der en efterlønsordning. Den betød, at dem, der ikke kunne holde til den stigende pensionsalder, havde en værdig udvej fra arbejdsmarkedet. Det fundament for velfærdsforliget slog man i stykker, da det borgerlige flertal og De Radikale i 2011 aftalte de store forringelser af efterlønnen, som de facto afskaffede ordningen.

Derfor frygter jeg, at den folkelige opbakning til en stadigt stigende pensionsalder næppe bliver ved med at være der, hvis ikke der er muligheder for en værdig tilbagetrækning for dem, der har haft de hårdeste og længste arbejdsliv.

Det er jo helt åbenlyst, at en akademiker med hæve-sænke-bord som mig selv, der er kommet sent ud på arbejdsmarkedet, kan holde til flere år på arbejdsmarkedet end jord- og betonarbejderen, der har slidt sin krop i hele sit arbejdsliv, siden han måske var 16 år.

Og hvis jord- og betonarbejderen ikke kan få en værdig pensionisttilværelse, så han faktisk når at få gode år sammen med børnebørnene, så tror jeg godt, at politikerne kan skyde en hvid pil efter en stigende pensionsalder. Der er således også et langsigtet, økonomisk argument for at lade slidte arbejdere trække sig tidligere – nemlig at det muliggør fremtidige forhøjelser af pensionsalderen.

I forvejen har der fra forskellige sider været sået tvivl om velfærdsforligets gradvise hævelse af pensionsalderen. Det vil være en bombe under dansk økonomi, hvis fundamentet under velfærdsforliget skrider. For velfærdsforliget er en hjørnesteen i dansk økonomisk politik: Et solidt arbejdsudbudsbidrag, som er fornuftigt, men også kræver, at der er ordninger til dem med de hårdeste arbejdsliv.

Mit budskab er kort og godt, at hvis Velfærdsforliget skal forblive intakt med sit stærke strukturelle bidrag til statens finanser, så kræver det, at dem, der har knoklet i hele deres liv, også kan trække sig tidligere tilbage end alle os andre. Det vil samtidig på kort sigt gavne de unge arbejdsløse.

Bragt i Berlingske 4. juli 2020